

## Park w zespole dworsko-parkowym w Słocinie



Park w zespole dworsko-parkowym w Słocinie, fot. B. Szczupaj



Park w zespole dworsko-parkowym w Słocinie, fot. B. Szczupaj



Park w zespole dworsko-parkowym w Słocinie, fot. B. Szczupaj

Położony we wschodniej części miasta, na stoku Pogórza Dynowskiego w dolinie potoku Młynówka. Powstał w XIX w. jako założenie dworsko-pałacowe o powierzchni ok. 6 ha. Majątek dworski w Słocinie stanowił w końcu XVII i w XVIII w. własność rodu Branickich. Przez długi okres w XIX w. majątek w Słocinie był własnością Maurycygo Korwin-Szymanowskiego i jego żony Anny z Zawiskich. Zapewne z jego inicjatywy w 3 ćwierci XIX w. przebudowano wcześniej istniejący dwór oraz zespół dworski. Po Szymanowskich majątek w Słocinie przechodził kolejno w ręce: Zofii Wallis (córki Szymanowskich), Brunickich oraz Chłapowskich.

Dwór usytuowany w rozległym parku krajobrazowym - w którym zachowany jest dawny domek ogrodnika, wodne założenie złożone z kanału i stawu z wyspą - powiązany jest kompozycyjnie z dawnym zespołem gospodarczym, istniejącym już w 1 poł. XIX w., rozbudowanym w 3 ćw. XIX w. m.in. o budynek spichlerza. XIX-wieczne mapy katastralne obrazują zespół gospodarczy jako wydzielony, lecz powiązany kompozycyjnie i funkcjonalnie zespół murowanych obiektów, na który składały się m.in. zachowane do dziś budynki obory, spichlerza i stajni. Budynki te wydzielone były od zespołu dworsko-parkowego drogą o przebiegu pokrywającym się w zasadzie z obecną ul. Powstańców Śląskich.

Po II wojnie światowej zespół dworski użytkowany był przez Gminną Spółdzielnię. W latach 60. XX w. w spichlerzu urządzono salę katechetyczną. Budynek dawnej rządcówki był w latach 60. XX w. (aż do roku 1970) użytkowany jako szkoła podstawowa. Od 1967 w dworze funkcjonował Państwowy Dom Dziecka. W tym czasie nastąpiły niekorzystne przekształcenia w obrębie zabytkowego parku: m.in. zatarcie historycznego układu dróg i ścieżek, urządzenie boiska sportowego przed frontową elewacją dworu, zatarcie osi widokowej z dworu w kierunku stawów, a brak prac pielęgnacyjnych dodatkowo przyczynił się do zatarcia układu kompozycyjnego parku. Wyraźnemu zniekształceniu uległy też granice stawów oraz elementy układu hydrologicznego.

Najstarsza faza rozplanowania ogrodów pochodzi zapewne z XVIII w. Na mapie katastralnej z połowy XIX w. widoczne jest rozległe założenie dworsko-parkowe i folwarczne o ciekawym układzie przestrzennym. Park o wielobocznym obrysie z głównym wjazdem od strony wschodniej (od strony folwarku). Dwór usytuowany był we wnętrzu parku o kompozycji ukształtowanej przez swobodnie rozplanowane ścieżki, drzewa, niską zieleń. Od południa dwór poprzedzony był owalnym gazonem. W północnej części parku znajdowały się stawy.

Pomimo niekorzystnych przekształceń jakie dokonały się w parku w II połowie XX w. nadal w pewnym stopniu czytelna jest sieć dróg o nieregularnym układzie. Częściowo zachowały się też elementy ciekawie rozplanowanego układu hydrologicznego. Bardzo bogaty jest zestaw gatunkowy drzew, wśród których znajdują się też pomniki przyrody (wśród nich m.in. buk, dąb szypułkowy, jesion wyniosły, platan klonolistny, sosna wejmutka i tulipanowiec amerykański). Z gatunków krajowych występują skupienia grabu pospolitego, lipy drobnolistnej i szerokolistnej, brzozy brodawkowatej, kasztanowca, dębu szypułkowego, a także różnych odmian topoli. Z gatunków obcych obok wspomnianego powyżej tulipanowca i sosny wejmutki, znajdujemy też m.in. okazy dębu czerwonego czy orzecha czarnego.